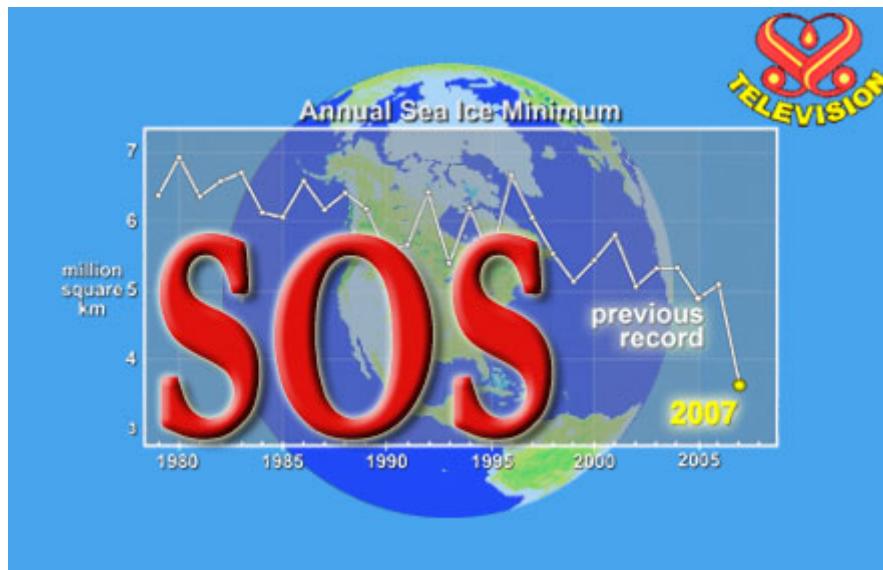

Globální oteplování – čas jednat

Vybrané správy a informace

Zdroj: www.suprememastertv.com

www.suprememastertv.cz

Globálne otepľovanie – čas konat'

Vybrané správy a informácie

Zdroj: www.suprememastertv.com

www.spojeniesbohom.sk/sos.php

KLIMATICKÉ ZMENY: ČAS JEDNAT

Fakta a názory odborníků

Greenpeace uvádí: „Na povrchu může vypadat oceán klidný a tichý. Ale pod povrchem je to jiný příběh. Všude po světě jsou oceány v krizi. Zabíjení velryb stále vystavuje ohrožené druhy nebezpečí a znečištění ze zdrojů umístěných na souši mění oceány ve skládky odpadků. Po celé oblasti oceánů se vyskytuje mnoho průmyslových odvětví, dopouštějících se hřichů proti přírodě, ale nikdo za ně nenese odpovědnost.“

John Passacantando, výkonný ředitel Greenpeace USA, prohlásil: „Nakonec ochrana životního prostředí je o velice čistých volbách. Buď se můžeme postavit za to, co je správné – naše zdraví, humanita a dědictví této naší planety, nebo můžeme sedět opodál a dívat se na to, jak jsou činěna rozhodnutí, která hrozí zničením naší společné budoucnosti.“

Scott Paul, ochránce stromů u Greenpeace, USA, řekl: „3,75 milionů km čtverečních tropického pralesa bylo úplně ztraceno. V Indonésii 70 % zcela ztraceno. Na Papui Nové Guineji 60 % zcela ztraceno.“

Organizace Greenpeace oznamuje: „Výroba, obchod, spotřeba a vypouštění velkého množství syntetických chemikálií je považováno za globální hrozbu pro lidské zdraví a životní prostředí.“

Organizace Greenpeace oznamuje: „Od roku 1970 byla zcela odlesněna oblast velikosti Texasu v brazilském Amazonas. Celosvětově polovina ztraceného lesa během uplynulých 10 000 let byla zničena v posledních 80 letech. A polovina z toho byla zničena v posledních 30 letech.“

Kate Smolski, bojovnice proti globálnímu oteplování z Greenpeace USA, uvedla: „Vliv globálního oteplování vidíme všude kolem nás - intenzivnější horké vlny, které nepříznivě ovlivňují starší lidi a méně movité, kruté bouře, které způsobují boží dopuštění na našich domech a společnostech, a všechny druhy měnících se cyklů v přirozeném světě.“

Kate Smolski, bojovnice proti globálnímu oteplování z Greenpeace USA, uvedla: „Je nyní tepleji, než bylo za posledních 2000 let. 90. léta byla podle záznamů nejteplejším desetiletím a první část 21. století ještě teplejší. Jsme svědky intenzivnějších bouří, hurikánů hnaných vyšší teplotou vody v oceánech. Vidíme, že hladiny moří již stoupají, jsou větší sucha, a my víme, že se to bude zhoršovat, nebudeme-li hned jednat.“

Rick Hind, legislativní ředitel toxicických látek z Greenpeace USA, říká: „Americká agentura pro ochranu životního prostředí odhaduje, že přibližně 100 chemických zařízení v USA vystavuje milion nebo více lidí nebezpečí do vzdálenosti 14 až 20 mil od této továrny. To díky jedovatému plynu, jako je chlor nebo čpavek.“

Dr. Katey Walter, profesorka limnologie a výzkumu životního prostředí na aljašské univerzitě, uvádí, že se teď metan vybublávající z arktických jezer uvolňuje do atmosféry díky tání dříve věčně zamrzlého povrchu v důsledku klimatických změn. Toto postupně způsobuje globální oteplování, protože metan „podporuje svou vlastní produkci“ a svým uvolňováním ještě více rozpouští dříve věčně zamrzlý povrch.

Organizace Greenpeace tvrdí: „V mnoha ohledech je boj za záchrana našich pralesů bojem za záchrana vlastních životů. Skutečně vzduch, který dýcháme, a systémy životního prostředí, které jsou základní pro život na Zemi, přímo souvisejí s našimi lesy.“

„Nebezpečí toxických látek je všude kolem nás. Ale za každou toxickou látku existuje bezpečnější alternativa,“ uvádí organizace Greenpeace. Greenpeace USA uvádí: „Kongres má také poskytovat stimuly pro vývoj vozidel s účinnějším využitím pohonných hmot směrem k obnovitelným energiím, konec s uhlím, spíše směrem k rozvoji větrné a solární energie. Čistá energie, jako je solární a větrná energie, je naše budoucnost a jediná naděje, kterou máme, k odvrácení klimatické krize, než bude příliš pozdě.“

Vědci z Coloradské univerzity, z Institutu pro arktický a alpský výzkum, oznamují, že ledovcové kry na Baffinském ostrově v Kanadském arktickém souostroví ztratily více než polovinu objemu za posledních padesát let a mohly by úplně zmizet v příštích 50 letech.

Studie Davida Lobella a jeho týmu ze Stanfordské univerzity říká, že globální oteplování by mohlo mít drastické důsledky pro farmáře na celém světě s předpokládanou ztrátou úrody až 30 %.

Více než 600 vědců z celých Spojených států napsalo dopis Kongresu, volajíc po neprodlené akci proti globálnímu oteplování: „Globální oteplování představuje dosud největší hrozbu pro životně důležité zdroje planety, na kterých stojí základ naší ekonomiky a kvality života.“

Centrum pro mezinárodní výzkum klimatu a přírody říká, že silniční dopravní prostředky jsou hlavním zdrojem uhlíkových emisí pocházejících z dopravy.

Vědci z londýnské univerzity odhalili, že zvýšení teploty o půl stupně Celsia povrchové teploty oceánů zvyšuje aktivitu hurikánů o 40 %.

Vědec Dr. Trevor Chinn uvádí, že se množství ledu v novozélandských Jižních Alpách snížilo o 25-30 %.

Vědci z Národní laboratoře Lawrence Livermore a Scripps Institutu pro oceánografii dospěli k závěru, že 30letý pokles zásob vody na západě USA je způsoben klimatickými změnami.

Profesor Wieslaw Maslovski z Námořní postgraduální školy v Monterey v Kalifornii objevil, že arktický led by mohl zmizet během pěti až šesti let, v čemž se shoduje s klimatologem NASA Dr. Jayem Zwallym.

Vědci z univerzity v Bernu zjistili, že globální oteplování během minulého století bylo větší než v jakémkoli století v uplynulých 22 000 letech a vzrůst teploty za uplynulých 20 let je stejný jako vzrůst v předešlých 1 600 letech.

Vědci z NASA studující vzorce počasí na jihovýchodě USA objevili, že více prší ve všední dny než o víkendu, což se vztahuje ke znečišťování vzduchu lidmi, které je největší ve všední dny.

Poté, co zaznamenala nejvyšší teplotní rekord v lednu, Australská meteorologická kancelář říká, že globální oteplování ohřívá kontinent.

Vědci z Loyolské Marymount univerzity v USA tvrdí, že globální oteplování by mohlo způsobit dramatické zvýšení prudkých bouřek.

Námořní biologové z environmentální organizace Oceana tvrdí, že globální oteplování a znečišťování způsobuje vymírání živočišných druhů ve Středozemním moři v obrovském množství.

Vědci tvrdí, že globální oteplování může způsobit vyhynutí zimu přespávajících zvířat tím, že se probudí ze zimního spánku dříve, než by měla.

Brazilští výzkumníci tvrdí, že jestli nebude současný rozsah destrukce kontrolován, 20 % z amazonského pralesa bude ztraceno odlesňováním do roku 2030.

Vědci ze Stanfordské univerzity v Kalifornii, USA objevili spojení mezi úrovní CO₂ v atmosféře a lidskou úmrtností.

Ostrov Majuli v indické řece Brahmaputra, pravděpodobně největší na světě, je smýván povodňovými vodami z tajících himálajských ledovců. Himálajské ledovce tající díky globálnímu oteplování způsobí destabilizaci života stovek milionů lidí v jižní Asii v nadcházejících dekádách.

Čínská meteorologická kancelář prohlásila, že rok 2007 byl nejteplejším rokem v zemi od roku 1873.

Na semináři o změnách klimatu v Chandigarhu v Indii Shekhar Singh, bývalý poradce pro životní prostředí Plánovací komise v Indii, řekl, že globální oteplování bude mít největší dopad na farmářské komunity.

Vědec pro výzkum Země z Kalifornské univerzity v Santa Cruz v USA říká, že by se místní lidé měli připravit na vzestup mořské hladiny o 5 metrech do r. 2050.

Kanadský vědec zabývající se výzkumem ledovců tvrdí, že ledovec Athabasca rychle odtává z důvodu menšího množství sněhových srážek a vyšších letních teplot.

Snížení dešťových srážek v Kostarice přispívá ke globálnímu oteplování a ohrožuje zásobu hydroelektrické energie země.

Francouzské národní centrum pro vědecký výzkum zjistilo, že vzestup teploty o 0,25°C snížil šanci na přežití tučňáků královských o 9 % a vyvolal znepokojení, že jim hrozí vyhynutí.

Světová meteorologická organizace Spojených národů zjistila, že La Niña se může stát silnější a trvat déle, způsobujíc častější deště nad Tichým oceánem a sušší počasí v Americe.

Britská agentura na ochranu zdraví předpovídá, že do roku 2012 by až 10 000 Britů mohlo zemřít díky globálnímu oteplování.

Studie Instituce pro oceánografii ve Scripps v Kalifornii, USA varuje, že během 13 let zásoby jezerní vody pro město Las Vegas, USA pravděpodobně vyschnou.

Australští vědci z Commonwealthské organizace pro vědecký a průmyslový výzkum oznamují, že Země se ohřívá rychleji, než se předpokládalo, a že stupeň nebezpečných emisí v atmosféře je dokonce vyšší, než předpovídaly původní nejhorší scénáře.

Vědci z britského Národního oceánografického centra hlásí, že již došlo k dramatickým změnám na pobřeží Velké Británie, pobřežní vody jsou teplejší, stupeň přežívajících zvířat je nižší a zvyšuje se frekvence pobřežních erozí a silných bouří.

Vědci z Oregonské státní univerzity v USA tvrdí, že mrtvé zóny a zóny zbavené kyslíku v oceánu se stále rychleji zvětšují.

Mnohonárodní tým 20 vědců vytvořil podrobnou globální mapu, jež ukazuje, že dopad, který mají různé lidské aktivity na oceán, je mnohem horší, než se čekalo. Autoři studie tvrdí, že výsledkem by mělo být "volání na poplach" politikům.

Dr. Seven Thatje z Mezinárodního oceánografického centra v Southamptonu v Británii a biologové tvrdí, že globální oteplování může způsobit příchod nových predátorů do vod Antarktidy.

Dr. Gretchen Hofmann, významný profesor biologie Kalifornské univerzity, prohlašuje, že teplejší a kyselejší oceán ohrožuje existenci drobných mořských hlemýžďů, nazývaných pteropodi.

Studie zabývající se klimatem a dešťovými srážkami Dr. Jose Marengoa a jeho kolegů zjistila, že vyšší teplota oceánu zapříčinila nejhorší amazonské sucho v r. 2005, které mělo ohromný dopad na zásobování vodou, životní prostředí a ekonomiku.

Vědci z IPCC předpovídají vyhynutí 40 % druhů rostlin a zvířat do konce století, nezmění-li lidstvo své chování.

Program Spojených národů pro ochranu životního prostředí volá po rychlém výzkumu kvůli možnosti, že se jedovatý metan může uvolnit ze zamrzlých ložisek, pokud roztají.

GLOBÁLNE OTEPLŇOVANIE: ČAS KONAŤ

Prehľad hlavných príčin globálneho otepľovania

V roku 2006 OSN oznámila, že chov zvierat kvôli jedlu vytvára viac skleníkových plynov než všetky osobné a nákladné autá na svete spolu. Vysoký predstaviteľ OSN pre výživu a poľnohospodárstvo Henning Steinfeld vyhlásil, že mäsový priemysel je „jeden z najväčších prispievateľov k dnešným najzávažnejším ekologickým problémom.“

1. VAROVNÉ ZNAMENIA

Zistilo sa, že ľadovce v Antarktíde sa topia rovnako dramaticky, ako za posledné leto v Arktíde.

Po návšteve stretnutia o opení ľadovcov v Antarktíde v januári 2008 nórsky premiér Jens Stoltenberg vyhlásil: „Výstražné zvony zvonia. Je nezodpovedné od tvorcov rozhodnutí ignorovať tieto signály.“

Výsledky štúdie, spracovanej Hansom von Storchom, vedúci GKSS, Inštitútu pre pobrežný výskum v Nemecku, indikujú nebývalý trend silného otepľovania v Baltickom mori z dôvodu klimatických zmien.

Najväčšie vedecké združenie vedcov zaobrajúcich sa výskumom Zeme a vesmíru, Americká Geofyzikálna Únia (AGU) zverejnila vyhlásenie, ktoré označuje ľudskú činnosť za jasnú príčinu globálneho otepľovania.

Vedci zistujú, že lesy a moria sú už preťažené a nedokážu absorbovať viac emisií, čo znamená ešte rýchlejšie teplotné nárasty.

Na základe globálnych teplôt vyšších o 1,4 stupňa a stále rastúcich, John Holdren, vedec z Harvardskej Univerzity povedal, že celkové oteplenie o $3,6 - 4,5^{\circ}\text{C}$ by pre svet znamenalo nebezpečenstvo v podobe „neznesiteľných a nezvládnuteľných dopadov klimatických zmien“.

Podľa 20-ročnej štúdie vedenej na Helsinskej univerzite, v súčasnosti neustále kratšie zimy oslabujú schopnosť severských lesov pohlcovať emisie skleníkových plynov. Hlavný vedec Tomo Vesala poznamenal, „Bude to mať za následok väčšie otepľovanie.“

Globálne otepľovanie spôsobuje každoročne úbytok čínskych ľadovcov o 7 %, čo môže mať zničujúci dopad na 300 miliónov ľudí, ktorí sú na nich závislí ako na zdroji vody.

Vodné plochy v Arktíde, ktoré boli súčasťou prírodnej scenérie 6 000 rokov, vyschli spolu s predĺžovaním arktického leta.

Zvyšujúca sa hladina morí a silnejšie búrky spôsobené globálnym otepľovaním môžu zničiť niektoré pamiatky írskeho svetového dedičstva zapísaného v UNESCO.

Meteorológovia v nórskej výskumnnej stanici v Antarktíde hovoria, že uhlík v atmosfére dosiahol rekordné hodnoty.

Vplyv globálneho otepľovania na teploty morí vedie v oceáne k výskytu tzv. „mŕtvych zón“.

Britskí geológovia na univerzite v Leicestri hovoria, že zmeny na životnom prostredí vplyvom zvyšujúcej sa ľudskej populácie a industrializácie sú také veľké, že predindustriálny holocénsky vek planéty sa skončil a začal sa nový vek nazvaný antropocén.

2. PRÍRODNÉ KATASTROFY

Správa OSN týkajúca sa prírodných katastrof v roku 2007 hovorí, že deväť z desiatich najhorších bolo spôsobených klimatickými poruchami.

3. ÚBYTOK PÔDY, ERÓZIA A ZVYŠOVANIE HLDINY MORÍ

Austrálsky oceánograf Steve Rintoul odhaduje, že vysoká rýchlosť topenia ľadovcov znamená, že 100 miliónov ľudí žijúcich do 1 metra nad hladinou mora „bude musieť niekom odísť“, aby unikli stúpajúcej hladine.

Vládni predstaviteľia v roku 2000 prešťahovali 20 000 ostrovanov z najnižšej oblasti Duke na ostrove York, jedného z ostrovov v Papue Novej Guinei.

Indický ostrov Lohachara zmizol pod vodou kvôli globálnemu otepľovaniu, čo prinútilo 70 000 ľudí hľadať si útočisko na susedných ostrovoch.

Morské pobrežie v západoafrických krajinách ako Benin, Ghana, Pobrežie slonoviny, Guinea a Nigéria ustupuje priemerne o 10 metrov ročne a je možné, že vodná hladina na západnom pobreží Afriky bude ďalej stúpať.

Podľa vyjadrenia Richarda Lochheada, ministra pre otázky vidieka vo Veľkej Británii: „Naše zimy sú stále vlhkejšie a teplejšie, hladiny morí stúpajú a pobrežná erózia narastá. Deje sa to teraz a my musíme konáť.“

Vedci varujú, že ak budú vodné hladiny naďalej rásť, viac ako 80 000 hektárov v Grécku by mohlo byť 1,6 metra pod vodou do roku 2100 s ďalším rizikom aj pre západné pobrežie krajiny.

Maledivy môžu byť prvou krajinou vôbec, ktorá sa stane neobývateľná z dôvodu zvyšujúcej sa hladiny morí vplyvom globálneho otepľovania.

Geológovia hovoria, že rastúca hladina oceánu ohrozenie prímorské mestá na pobreží Severnej Karolíny, USA.

Vedci zaoberajúci sa meraním morskej hladiny hovoria, že ostrovný štát Tuvalu bude jeden z prvých národov, ktorý zmizne v oceáne.

Niektoré oblasti v Au Lac (vo Vietname) v najjužnejšej provincii Cà Mau svedčia o tom, že až 6 metrov pevniny bolo pokrytých morom.

Benin pomaly stráca svoje hlavné mesto obchodu, Cotonou, kvôli rastúcej hladine oceánu.

Obyvatelia Carteretových ostrovov uvažujú o opustení svojich domovov, pretože stúpajúce more poškodzuje poľnohospodárske plodiny a robí ostrov neobývateľným.

Publikácia „Environmental Coastal Regions“ vydaná Technologickým inštitútom vo Wessexe uvádza ocenenie rizika použitia pobrežnej pôdy z dôvodu zvyšujúcej sa vodnej hladiny Kaspického mora.

Organizácia pre geologický prieskum USA poukazuje, že pobrežie Aljašky podlieha erózii rýchlejšie, pretože pobrežné útesy, ktoré držia pôdu, padajú z dôvodu topenia sa trvale zamrznutých oblastí.

Obyvatelia ostrovov v Papue Novej Guinei, ktorí sú v ohrození zatopenia vplyvom globálneho otepľovania, požiadali o pomoc na poslednej konferencii o klimatických zmenách v Bali v Indonézii.

4. TOXICKÉ PLYNY

Správa, prvýkrát publikovaná v roku 2005, popisuje, ako jedovatý plyn bublajúci z hĺbky oceánu spôsobil náhlu stratu ozónovej vrstvy pred 250 miliónmi rokou.

Environmentálny program OSN oznamuje objavenie sa viac než 200 bezkyslíkových „mŕtvyx zón“ v oceáne. Objavila sa nová baktéria produkujúca sírovodík, ktorý je smrteľný pre väčšinu morského a pozemského života. Sú dve známe príčiny, a to odpady vypúšťané z tovární, poľnohospodárske umelé hnojivá a odpady, ako aj narušené vodné prúdy a počasie, pričom všetky súvisia s globálnym otepľovaním.

„Mŕtve zóny“ v oceáne spôsobené globálnym otepľovaním, sa prejavujú uhynutím života kvôli strate kyslíku a uvoľneniu sírovodíku, ktorý je jedovatým plynom. Jedna taká mŕtva zóna je v Tichom Oceáne pri pobreží Oregonu v USA, pričom jej veľkosť sa za posledný rok zväčšila štvornásobne. Ďalšia je pri pobreží Namíbie v Afrike, kde dochádza k úhynom miliónov rýb pri každom uvoľnení sírovodíku z dna oceánu.

Kvôli nadmernému rybolovu a strate desiatok miliónov životne dôležitých sardiniek, sú pobrežné vody na juhozápade Afriky naplnené toxickej plynom, ktorý sa uvoľňuje z dna oceánu a k dnešnému dňu zničil morský život v oblasti o rozlohe amerického štátu New Jersey (tretina ČR) a zhoršuje skleníkový efekt.

5. ĽUDSKÉ ZDRAVIE

Generálny tajomník OSN, Ban Ki-moon vyzýva svetových lídrov, aby zvýšili prioritu vodnej bezpečnosti a hovorí, že klimatické zmeny a súvisiaci nedostatok vody už spôsobil nezhody v minulosti.

Dr. Hugh Montgomery, riaditeľ Inštitútu pre ľudské zdravie a výkonnosť pri Londýnskej univerzite vyhlasuje: „Už sme dosvedčili vplyv klimatických zmien na ľudské zdravie.“

Austrálsky vedec, profesor Kevin Parton z univerzity Charlesa Sturta v Novom Južnom Walese v Austrálii uviedol, že okolnosti spôsobené globálnym otepľovaním, ako napríklad

---

choroby prenášané komármi, môžu mať oveľa väčší vplyv na domorodých obyvateľov pre ich nedostatočný prístup k zdravotnej starostlivosti.

Britskí vedci vyjadrujú znepokojenie kvôli škodlivému vplyvu klimatických zmien na ľudské zdravie, napríklad vlny tepla, lesné požiare a záplavy.

Ako následok krutých záplav počas minulého leta v Anglicku sa výrazne zvýšil počet duševných chorôb. Experti predpokladajú, že to bude pravdepodobne pokračovať, ak sa nezmenia trendy vo vývoji počasia.

Austrálsky výskumník Dr. Tony McMichael uvádza v časopise British Medical Journal: „Infekčné choroby nemožno stabilizovať za okolnosti klimatickej nestability, utečeneckých vín a chudoby.“

6. ZÁNIK DRUHOV

Polárne medvede v Arktíde hladujú kvôli teplotným zmenám v mieste ich výskytu. Kassie Siegel z Centra biologickej diverzity hovorí: „V posledných rokoch pozorujeme rapídne rozrápanie morských ľadovcov v Arktíde a oni bez nich nemôžu prežiť.“

Štvrtina vtákov v USA čelí vyhynutiu kvôli globálnemu otepľovaniu a očakáva sa, že 75 % vtákov v Európe zaznamená úbytok stavov.

Vedci hovoria, že ak bude globálne otepľovanie pokračovať súčasným tempom, najmenej 20 % svetových druhov pravdepodobne vyhynie.

7. ČO HOVORIA SVETOVÍ LÍDRI

„Dobrá správa je, že máme všetko potrebné, aby sme odpovedali na výzvu globálneho otepľovania. Nemali by sme ale čakať, nemôžeme čakať, nesmieme čakať.“

Al Gore, 45. viceprezident USA

„Máme vedecké poznatky, vidíme hrozbu a vieme, že čas konáť je teraz.“

Arnold Schwarzenegger, Guvernér Kalifornie, USA

„Myslím, že veda hovorí jasne, že tie zmeny sa dejú. Sú vážne a my musíme konáť.“

Stephen Harper, Ministerský premiér Kanady

„Musíme rozšíriť koncept udržateľného rozvoja na všetky aspekty sociálneho a ekonomickejho rozvoja spoločnosti.“

Chi-Beom Lee, Minister životného prostredia Kórejskej republiky

„Nachádzame sa na nezvratnom historickom pomedzí. Pred nami leží nová priemyselná revolúcia, a to revolúcia udržateľného rozvoja.“

Jacques Chirac, bývalý prezent Francúzska

„Dnešná oficiálna deklarácia Austrálie, že sa stávame členom Kjótskeho protokolu, je významným rokom vpred v snahe našej krajiny bojať proti klimatickým zmenám u nás doma i spolu s medzinárodnou komunitou.“

Kevin Rudd, Premiér Austrálie

So slovami, že klimatické zmeny a nedostatok vody boli zdrojom nezhôd už v minulosti, generálny tajomník vyhlásil: „Stále je ešte dosť vody pre nás všetkých – ale len dovtedy, kým ju udržíme čistú, budeme ju používať múdro a čestne sa o ňu deliť.“

Generálny tajomník OSN Ban Ki-moon

„Nachádzame sa za kritickým bodom zvratu. Tí, ktorí naďalej ignorujú túto hrozbu a jej príčiny, alebo hlásajú poloprádivé argumenty, aby robili zmätok a prekážky, robia tú najhoršiu predstaviteľnú službu súčasným i budúcim generáciám.“

Marthinus Van Schalkwyk, Minister životného prostredia Južnej Afriky

---

MÔŽETE POMÔČŤ

1. Šetríte životy a planétu nejedením mäsa

Správa OSN z roku 2006 s názvom „Dlhý tieň dobytka“ dokumentuje, že chov dobytka má 18% podiel na globálnom otepľovaní, čo je viac, než je vplyv dopravy na celom svete.

Správa z r. 2007, ktorú vydal Earth Institute, potvrzuje, že rastlinná strava spotrebováva len 25 % z mäsitej stravy. A zmena z mäsitej stravy na vegetariánsku je najmenej o 50 % efektívnejšia z pohľadu klimatických zmien ako prechod z bežného z predmestského auta SUV na hybridné auto Toyota.

„Jedzte prosím menej mäsa – mäso je komodita s veľmi vysokým obsahom uhlíku. Nejedzte mäso, jazdite na bicykli a nakupujte šetrne – tak môžete pomôcť zastaviť globálne otepľovanie.“

Rajendra Pachauri, Vedúca medzivládneho výboru OSN pre klimatické zmeny

Medzinárodná environmentálna organizácia EarthSave uvádzajúca VEGPLEDGE! (vegzárku) www.vegpledge.com, program zameraný na pomoc každému, kto chce podporiť planétu vegetariánskym spôsobom života.

Výskum, ktorý vedú profesori geofyziky na Univerzite v Chicagu, Gidon Eshel a Pamela Martin, vyvodzuje, že vegánsky spôsob života počas 1 roku ušetrí 1,5 tony emisií v porovnaní s bežnou americkou stravou a o 50 % viac, než prechod z auta typu SUV ma Toyotu Prius.

Článok v New York Times, ktorý napísal Mark Bittman, ne - vegetarián, vysvetluje škodlivosť konzumácie mäsa na našu planétu, zdravie a chudobu.

Ak by sa každý človek v Holandsku stravoval 1 deň do týždňa bez mäsa, zníženie emisií by sa rovnalo cieľu holandskej vlády na zníženie emisií všetkých domácností na 1 rok.

Vegetarián, ktorý jazdí na terénnom aute Hammer, je ekologickejší ako jedák mäsa na bicykli.

V Južnej Amerike, kde je 400 miliónov hektárov sôje skôr menej dobytkom kvôli ľudskej spotrebe, by stačilo len 25 miliónov hektárov pre priame nasýtenie ľudí vo svete.

2. Recyklácia je prínosom

Kalifornia odhaduje, že celoštátna recyklácia ušetrí energiu, ktorá stačí pre 1,4 milióna domácností, zredukuje 27 047 ton vodného znečistenia, zachráni 14 miliónov stromov a zníži emisie skleníkových plynov porovnatelné s 3,8 miliónmi áut.

Dánska technická univerzita zistila, že recyklovaný hliník vyžaduje o 95 % menej energie ako nerecyklovaný, 70 % energie sa ušetrí v prípade recyklácie plastov a 40 % v prípade papiera.

---

3. Sadenie stromov pomáha Zemi

Dva roky po vysadení listnatých stromčekov v najvlhčších oblastiach v Catahoula Parish vedci z Technickej univerzity v Louisiane zistili, že každý aker (4046 m^2) zalesnenej pôdy eliminuje uhlík v množstve, aké vyprodukuje auto za 1 rok.

Štúdia US Forest Service poukazuje, že výsadba 95 000 stromov v dvoch okresoch centrálneho Chicaga poskytne čistejší vzduch a v priebehu 30 rokov ušetrí 38 miliónov USD vďaka zníženiu nákladov na kúrenie a klimatizáciu.

4. Znižovanie emisií uhlíku používaním alternatívnej energie v doprave

Štúdia Univerzity v Chicagu indikuje, že jazdenie na Toyote Prius s hybridným pohonom ušetrí 1 tonu emisií za rok.

Lokálne vyprodukované potraviny majú menšiu uhlíkovú stopu, ako demonštruje štúdia z roku 2003 vypracovaná Štátnej univerzitou v Iove. Bolo zistené, že dovážané potraviny priemerne cestujú 2390 km oproti lokálnym, ktoré cestujú asi 90 km.

„Snažím sa šetriť energiu a jazdím do práce na bicykli tak často, ako môžem.“

Margot Wallström, Viceprezidentka Európskej Komisie

5. Energetická efektívnosť a obnoviteľná energia pomôžu obnoviť Zem

Americký výbor pre energeticky efektívnu ekonomiku odporúča znížiť spotrebu energie vypínaním zariadení, keď ich nepoužívame, inštalovaním úsporných zariadení a programovateľných termostatov, tepelnou izoláciou teplovodných potrubí a používaním úsporných žiaroviek, inštaláciou solárnych panelov.